

AZ ELMÚLT HÓNAP HÍREI

India és Kína között a feszültség nem csökken a Himalájában (EN)

A júniusi összecsapásokat követően, amikor 20 indai katona veszítette életét ismét erősödik a szembenállási intenzitása. Az indai kormány szerint a Kelet-Ladakh régióban a kínai fél provokatív mozgásokat végez, ezzel veszélyeztetve az egyébként is törékeny pillanatnyi nyugalmat. A vita 1962 óta folyamatos, és a júniusi incidens óta mindkét fél tízezres létszámban mozgósított csapatokat a határ közelébe.

<https://www.thedefensepost.com/2020/08/31/india-china-provocative-border-action/>

A törvényen kívüli kibertér megszelídítése (EN)

Michael N. Schmitt, a nemzetközi kiberjog egyik legnevesebb szakértője cikkében a terület evolúciójáról ír, felvázolja a jelenlegi trendeket, és várható korlátokat a kiberkonfliktusok jogának fejlődésében.

<https://tnsr.org/2020/07/taming-the-lawless-void-tracking-the-evolution-of-international-law-rules-for-cyberspace/>

Korábbi FARC-gerillák eljárás alatt gyerekkatonák toborzása miatt (EN)

Egy kolumbiai különbíróóság előtt kezdték meg 15 korábbi gerilla-vezető tárgyalását akiket többek közt gyerekkatonák ezreinek toborzása miatt vontak eljárás alá. A különbíróóságot felhatalmazták szabadságvesztés kiszabásának mellőzésére, beismerés és anyagi kompenzáció fizetése esetén. Amennyiben a vádlottak az eljárásban nem működnek közre, a rendes bírósági rendszer jár el velük szemben.

<https://www.thedefensepost.com/2020/08/20/farc-leaders-minor-recruitment/>

Sürgősen meg kell állítani a nukleáris rend erózióját (EN)

A genfi ENSZ-képviselő vezetője Tatiana Valovaya egy konferencián fejtette ki álláspontját, miszerint az államoknak sürgősen lépéseket kell tenniük a nukleáris biztonságra és fegyverzetkorlátozásra vonatkozó, fennálló nemzetközi rezsimegerősítésére és megőrzésére, mert beláthatatlan kockázatokat rejt ennek relativizálódása. Fontos az is, hogy a leszerelési folyamat folytatódjon, és ezzel párhuzamosan az a jogi munka is, amely új egyezményeket, eszközöket hozhat a biztonság növelésére.

<https://news.un.org/en/story/2020/08/1070142>

Az USA lemond a halálbüntetésről, ha eljárást folytathat le két korábbi ISIS taggal szemben (EN)

Az egyes nyugat-európai országokból az Iszlám Államhoz csatlakozó állampolgárok jelenleg folyamatban lévő büntetőügyei nem kevés munkát adnak az eljárásokat lefolytató jogászoknak. A tettei miatt nem ritkán több ország is igény tart a kiadatásukra, és a megfelelő bírói fórum megtalálása is komoly gondot okozhat. A két brit eredetű férfit, akiket nyilvános lefejezések végrehajtásával gyanúsítanak, addig nem engedte át a brit igazságszolgáltatás, amíg a halálbüntetés lehetősége fennállt.

<https://www.militarytimes.com/news/your-military/2020/08/20/us-wont-look-for-death-penalty-against-pair-of-islamic-state-militants-suspected-of-beheading-hostages/>

Az amerikai Cyber Command új megközelítése (EN)

Az NSA-t és a Cyber Command-ot egyszerre vezető Nakasone tábornok cikke az amerikai kiber-erők új szerepfelfogásáról és követendő attitűdjéről szól. A korábbi inkább defenzív pozíciókat sokkal proktívabb és asszertívabb, de emellett jogilag megalapozott tevékenységgel váltják fel a versengő államok és bűnszervezetek támadásainak visszaszorítására.

<https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2020-08-25/cybersecurity>

Klímaháborúk és a jus ad bellum (EN)

Craig Martin, a Washburn Egyetem professzora egy kétrészes esszében elemzi, hogy a nem is távoli jövőben milyen várható hatásai lesznek a nemzetközi jogra a klímaváltozás katasztrofális következményei, amennyiben bukott, vagy ellátásbiztonság szempontjából "sarokba szorult" államok elkezdik megkérdőjelezni, nyomás alá helyezni a jus ad bellum kereteit.

<https://opiniojuris.org/2020/08/13/climate-wars-and-jus-ad-bellum-part-i/>

Egyre komolyabb gondot okoz Németországban a szélső-jobboldali eszmék térnyerése (EN)

A német különleges műveleti egységek egyik teljes alakulatának feloszlata idén, illetve Walter Lübcke meggyilkolása csak néhány látványosabb jele a németországi szélsőjobb erősödésének. Az emelkedő tendencia a társadalom mellett a Bundeswehrben és a rendőrségben is tetten érhető, a Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal statisztikái szerint 2018-ban 24.100 német állampolgárt gyanúsítottak extrémizmussal, akiknek a feléről erőszakos cselekmények elkövetését is feltételezték.

https://www.janes.com/defence-news/news-detail/german-authorities-efforts-to-unmask-public-sector-far-right-extremists-face-hurdles_11730

AJÁNLO

Katonák bevetése nélkül az államok közötti versengés, érdekérvényesítés, vagy még gyakrabban egy egész nemzetközi közösség rosszállásának kifejezése, a nemzetközi normák tiszteletben tartásával és a status quo fenntartásának "háború előtti" eszköze a nemzetközi szankciók intézménye. Az egyes szankciók tartalma a diplomáciai jellegűektől, a súlyos embargókig terjedhet, annyi azonban bizonyos, hogy a jelentősebbek mindig valamilyen vagyoni, pénzügyi, kereskedelmi hátrányt tartalmaznak. Ezek kihirdetésétől többnyire a média is hírt ad, azonban az utánkövetésük - főként a hatékonyságuk elemzése szinte minden esetben elmarad. Azt, hogy ezek az eszközök magyar szemszögből is komoly jelentőséggel bírnak, azt jól mutatja az USA CAATSA törvénye, vagy az EU Oroszországgal szemben bevezetett szankciói a krími annexió miatt.

A téma kutatásának megkönnyítésére a Hochschule Konstans, a Drexel University, és a Institute for World Economy (Kiel) összefogott és egy 2019 végi zárással 1045 nyilvánosan követhető, kivetett szankciót gyűjtött táblázatba.

Az adatbázist a készítők kérésre ingyenesen rendelkezésre bocsátják.

<https://www.globalsanctionsdatabase.com/>

Szerkesztők:

Dr. Vikman László főhadnagy
Dr. Spitzer Jenő hadnagy

Magyar Katonai Jogi és Hadijogi Társaság

Elérhetőségek:

1055 Budapest, Markó u. 27. III. em. 15-17/A.
Levelezési cím: 1525 Bp. Pf. 728.
Telefon: +36 (1) 332-5930/313
Fax: +36 (1) 332-5930/238
E-mail: hadijog[kukac]hadijog.hu

2020. szeptember 17.

A hírlevélben foglalt vélemények, állásfoglalások nem tükrözik sem a Magyar Katonai és Hadijogi Társaság, sem a Honvédelmi Minisztérium, sem a Magyar Honvédség hivatalos álláspontját, teljes mértékben a szerkesztők véleményén alapul. Az idézett honlapok és hivatkozások a nyílt Interneten elérhető, dominánsan az EU és a NATO szövetséges országok területén működnek, megfogalmazott állításaikkal, tartalmukkal kapcsolatban a szerkesztők szakmai és világnézeti forráskritikát javasolnak. A Memorandum elsődleges célja a figyelemfelhívás, gondolatébresztés és tájékoztatás a katonai jog és hadijog tekintetében is releváns témákban.